# SPRENDIMAI

## TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2019/1727

**2019 m. spalio 7 d.**

**dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi antrajame Bonos susitarimo ministrų susitikime, dėl Ministrų deklaracijos ir prie jos pridedamo 2019–2025 m. Bonos susitarimo strateginio veiksmų plano (BASAP)**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 191 ir 196 straipsnius kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Tarybos sprendimu 84/358/EEB ([1]) Europos ekonominė bendrija sudarė Susitarimą dėl bendradarbiavimo sprendžiant Šiaurės jūros taršos nafta ir kitomis kenksmingomis medžiagomis klausimus (toliau – Bonos susitarimas) ([2]). Bonos susitarimas įsigaliojo 1989 m. rugsėjo 1 d. 1989 m. Bonos susitarimas buvo iš dalies pakeistas. Tie pakeitimai įsigaliojo 1994 m. balandžio 1 d. Europos ekonominė bendrija tuos pakeitimus patvirtino Tarybos sprendimu 93/540/EEB ([3]);

(2) 2019 m. minima Bonos susitarimo 50-ies metų sukaktis. Ta proga Susitariančiosios Šalys 2019 m. spalio 11 d. Bonoje įvyksiančiame antrajame Bonos susitarimo ministrų susitikime ketina priimti Ministrų deklaraciją (toliau – Ministrų deklaracija); susitikime dalyvaus tarpvyriausybinės organizacijos ir stebėtojai iš kaimyninių regionų, atsakingi už kovą su Didžiosios Šiaurės jūros ir jos prieigų tarša nafta ir kitomis kenksmingomis medžiagomis;

(3) minint sėkmingą 50 metų trunkantį bendradarbiavimą pagal Bonos susitarimą ir pripažįstant bendrą tolesnio regionų bendradarbiavimo stiprinimo naudą siekiant užkirsti kelią atsitiktinei ir neteisėtai jūros taršai dėl jūrinės veiklos Didžiojoje Šiaurės jūroje ir jos prieigose, šiai taršai pasirengti ir į ją reaguoti, Ministrų deklaracijoje norima nustatyti bendrą viziją dėl Didžiosios Šiaurės jūros ir jos prieigų apsaugos nuo atsitiktinės, išvengiamos ir tyčinės taršos, kurią sukelia laivyba, naftos ir dujų operacijos jūroje bei kita jūrinė veikla;

(4) kaip tvirtas įsipareigojimas įgyvendinti tokią viziją Ministrų deklaracijoje turi būti patvirtintos Bonos susitarimo Susitariančiųjų Šalių atnaujintos pastangos pasiekti sutartus tikslus ir užtikrinti geresnę jūros taršos prevenciją, pasirengimą jūros taršai ir reagavimą į ją Didžiojoje Šiaurės jūroje ir jos prieigose. Tuo tikslu Susitariančiosios Šalys ketina priimti 2019–2025 m. Bonos susitarimo strateginį veiksmų planą, kuris turi būti pridėtas prie Ministrų deklaracijos ir kuriame nustatyti 2019–2025 m. laikotarpio plataus užmojo strateginiai tikslai, veiklos tikslai ir jų įgyvendinimo veiksmai;

(5) svarbu nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi antrajame Bonos susitarimo ministrų susitikime, nes sprendimas, kuris turi būti priimtas susitikime, turės teisinių padarinių Sąjungos atžvilgiu;

(6) Sąjunga yra Bonos susitarimo Susitariančioji Šalis ir yra suinteresuota stiprinti bendradarbiavimą sprendžiant Didžiosios Šiaurės jūros ir jos prieigų taršos klausimus, todėl tikslinga pasirašyti Ministrų deklaraciją, kuria patvirtinamas prie jos pridedamas Bonos susitarimo 2019–2025 m. strateginis veiksmų planas, ir ją remti,

([1]) 1984 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimas 84/358/EEB dėl Susitarimo dėl bendradarbiavimo sprendžiant Šiaurės jūros taršos nafta ir kitomis kenksmingomis medžiagomis klausimus sudarymo (OL L 188, 1984 7 16, p. 7).
([2]) OL L 188, 1984 7 16, p. 9.
([3]) 1993 m. spalio 18 d. Tarybos sprendimas 93/540/EEB, patvirtinantis tam tikrus Susitarimo dėl bendradarbiavimo sprendžiant Šiaurės jūros taršos nafta ir kitomis kenksmingomis medžiagomis klausimus (Bonos susitarimo) pakeitimus (OL L 263, 1993 10 22, p. 51).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

*1 straipsnis*

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi antrajame Bonos susitarimo ministrų susitikime, yra pritarti prie šio sprendimo pridėtos Ministrų deklaracijos ir prie jos pridedamo Bonos susitarimo 2019–2025 m. strateginio veiksmų plano (BASAP) priėmimui.

Dėl neesminių Ministrų deklaracijos ir prie jos pridedamo Bonos susitarimo 2019–2025 m. strateginio veiksmų plano (BASAP) pakeitimų gali būti susitarta be papildomo Tarybos sprendimo.

*2 straipsnis*

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Liuksemburge 2019 m. spalio 7 d.

*Tarybos vardu*
*Pirmininkė*
A.-M. HENRIKSSON

**PROJEKTAS Ministrų deklaracija**

**2019 m. spalio 11 d., Bona, Vokietija**

MES, MINISTRAI IR EUROPOS KOMISIJOS NARYS, atsakingi už kovą su Didžiosios Šiaurės jūros ir jos prieigų tarša nafta ir kitomis kenksmingomis medžiagomis, 2019 m. spalio 11 d. susirinkome Bonoje, kur vyko antrasis Bonos susitarimo ministrų susitikimas, dalyvaujant tarpvyriausybinėms organizacijoms ir stebėtojams iš kaimyninių regionų,

MINĖDAMI sėkmingą 50-ies metų bendradarbiavimą pagal Bonos susitarimą ir PRIPAŽINDAMI toliau stiprinamo mūsų bendradarbiavimo teikiamą bendrą naudą siekiant užkirsti kelią atsitiktinei ir neteisėtai jūros taršai, kurią lemia jūrinė veikla Didžiojoje Šiaurės jūroje ir jos prieigose, taip pat siekiant šiai taršai pasirengti ir į ją reaguoti,

PALANKIAI VERTINDAMI Ispanijos prisijungimą prie Bonos susitarimo bei Prancūzijos ir Ispanijos atsakomybės zonos pertvarkymą, pagal kurį į jūrų zoną, kuriai taikomas Bonos susitarimas, bus įtraukta Biskajos įlanka,

SIEKDAMI didinti savo pakrančių ir jūros aplinkos apsaugą nuo Didžiojoje Šiaurės jūroje ir jos prieigose vykdomos veiklos sukeliamos jūros taršos, taip pat stiprindami bendradarbiavimą taršos prevencijos, pasirengimo jai ir reagavimo į ją srityse,

ATSIŽVELGDAMI Į Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) vaidmenį reguliuojant pasaulinę laivybą, kad būtų apsaugota jūros aplinka ir žmonių sveikata, taip pat rengiant Integruotą jūrų politiką Europos Sąjungai ir atitinkamus ES teisės aktus ([1]), susijusius su jūros tarša ir incidentais,

TOLIAU koordinuodami nacionalines pastangas (sub)regionų lygmeniu visų labui ir atsižvelgiant į Susitariančiųjų Šalių pareigą teikti ataskaitas,

NAUDODAMIESI plačiai pripažintomis informacinėmis sistemomis, kurios kompetentingose tarptautinėse organizacijose apibrėžiamos kaip standartinės,

ATKREIPDAMI DĖMESĮ Į nuolatinį jūrų transporto ir kitos jūrinės veiklos, pvz., naftos ir dujų gavybos jūroje, plėtrą ir tai, kad nors pastaraisiais metais pastebėtų išsiliejimo atvejų skaičius ir sumažėjo, rizika visada išliks,

PRIĖMĖME šią bendrą deklaraciją:

1. turime viziją dėl Didžiosios Šiaurės jūros ir jos prieigų apsaugos nuo atsitiktinės, išvengiamos ir tyčinės laivybos, naftos ir dujų operacijų jūroje bei kitos jūrinės veiklos sukeliamos taršos;

2. pritariame IMO taisyklėms, kurias taikant pavyko sumažinti jūros taršą. Nors per pastaruosius metus ir buvo imtasi įvairių priemonių, atsitiktinė ir neteisėta tarša kitomis medžiagomis nei nafta tebekelia didelį pavojų Didžiajai Šiaurės jūrai ir jos prieigoms;

3. *puikiai suprantame* jūros ir pakrantės aplinkos ekonominę ir socialinę vertę ir *pripažįstame*, kad išlaidos, susijusios su atitinkamais ištekliais, skirtais jūros taršos prevencijai, pasirengimui jūros taršai ir reagavimui į ją, yra nedidelės, palyginti su žalos ištaisymo išlaidomis, atsirandančiomis po didelių taršos incidentų;

([1]) Norvegija nėra Europos Sąjungos narė. Norvegija prisideda remdamasi lygiaverčiais nacionalinės teisės aktais ir ES teisės aktais, pagal kuriuos ji yra įsipareigojusi kaip Europos ekonominės erdvės (EEE) narė.

4. *pabrėžiame*, kokia svarbi yra efektyvi nelaimių jūroje prevencija, pasirengimas joms ir reagavimas į jas; *dar kartą patvirtiname* savo įsipareigojimą aktyviai bendradarbiauti pagal Bonos susitarimą dėl reagavimo į nelaimes sistemų planavimo, rengimo ir veikimo bandymų, įskaitant bendras operatyvinio reagavimo pratybas; *pripažįstame* bendro Europos bendradarbiavimo, pasitelkiant Reagavimo į nelaimes koordinavimo centrą (RNKC) ir derinant veiklą su Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA), svarbą;

5. *palankiai vertiname* nusistovėjusią laivybos, naftos ir dujų operacijų jūroje, taip pat kitos jūrinės veiklos Didžiojoje Šiaurės jūroje ir jos prieigose stebėjimo iš oro ir palydovinės stebėsenos sistemą, kuri labai padeda nustatyti galimą taršą ir atgrasyti nuo neteisėto teršalų išmetimo į jūrą ir įgyvendinti mūsų įsipareigojimus pagal MARPOL konvenciją;

6. *palankiai vertiname* nuotoliniu būdu pilotuojamų orlaivių sistemų (RPAS), kurios sukurtos kaip naujos jūrų stebėjimo, jūrų transporto į orą išmetamų teršalų stebėsenos ir reagavimo į taršą paslaugos, naudojimą nacionaliniu ir regionų lygmenimis ir raginame Susitariančiąsias Šalis dalytis žiniomis ir patirtimi apie jų nacionalines RPAS sistemas ir jų reikšmę užtikrinant vykdymą;

7. *dar kartą patvirtiname* savo įsipareigojimą tęsti nacionalines skrydžių programas ir vykdyti bendras operacijas, pvz., suderintas išplėstinės taršos kontrolės operacijas, ir palankiai vertiname per „CleanSeaNet“ EMSA teikiamas palydovinių vaizdų paslaugas, kuriomis prisidedama prie geresnio pasirengimo ir taršos prevencijos;

8. *palankiai vertiname* Bonos susitarimo vadovų ir kodeksų, įskaitant Kovos su tarša vadovą ir Bonos susitarimo kodeksą dėl naftos atsiradimo, kuriais teikiami išskirtiniai informacijos šaltiniai taršos prevencijos, pasirengimo taršai ir reagavimo į ją veiklos srityje ir kurie pripažinti visame pasaulyje pagal Tarptautinę konvenciją dėl pasirengimo, veiksmų ir bendradarbiavimo įvykus taršos nafta incidentams (angl. OPRC) ir jos Protokolą dėl pavojingų ir kenksmingų medžiagų (PKM), rengimą ir nuolatinį atnaujinimą;

9. *dar kartą patvirtiname* savo įsipareigojimą toliau taikyti ir nuolat atnaujinti Bonos susitarimo bendrus reagavimo į incidentus jūroje planus (t. y. planą DENGERNETH, MANCHEPLAN, planą NORBRIT, Keturšalės zonos planą), kurie yra svarbi priemonė imtis tarpvalstybinių atsakomųjų veiksmų po incidento, neatsižvelgiant į nacionalinės atsakomybės zoną, kurioje išsiliejo nafta;

10. *pripažindami* kintantį pavojų, susijusį su didėjančiu pavojingų ir kenksmingų medžiagų gabenimu, didesniais laivais, autonominiais laivais, nauju kuru, nuolatiniu dideliu eismo intensyvumu, naftos ir dujų operacijomis jūroje bei kita jūrine veikla, *pažymime*, jog svarbu išsaugoti tinkamą išteklių pusiausvyrą, kad būtų užtikrinta efektyvi taršos prevencija ir reagavimo veikla Didžiojoje Šiaurės jūroje ir jos prieigose; *sutinkame*, kad tolesnė reagavimo pajėgumų plėtra regione, kuriam taikomas Bonos susitarimas, turėtų būti grindžiama nacionaliniais ir bendrais rizikos vertinimais;

11. *dar kartą patvirtiname* savo bendrą įsipareigojimą užkirsti kelią jūros taršai, kuri daro poveikį oro kokybei, bendradarbiaujant ir kartu prisidedant prie tarptautinių su jūros tarša susijusių taisyklių ir standartų įgyvendinimo bei vykdymo užtikrinimo, taip pat užtikrinant vienodas sąlygas ekonominės veiklos vykdytojams; *pakartojame*, kad Direktyva (ES) 2016/802 ([2]) buvo sėkmingai įgyvendinama ir tai matyti iš žemų reikalavimų dėl sieros kiekio SOx išmetimo kontrolės rajonuose (nuo 2015 m. –0,10 proc. didžiausio sieros kiekio), taip pat *primename* naujausius IMO įsipareigojimus užtikrinti nuoseklų pasaulinės sieros kiekio ribos (nuo 2020 m. –0,50 proc.) nustatymą pagal MARPOL konvencijos VI priedą. Dėl suderintos ir griežtos šių reikalavimų vykdymo užtikrinimo tvarkos, be kita ko, Šiaurės jūros SOx išmetimo kontrolės rajone, taip pat aukšto laivų atitikties reikalavimams lygio visoje ES, pakrančių regionuose ir miestuose smarkiai sumažinta tarša sieros dioksidu; *palankiai vertiname* tai, kad plėtojamas mūsų bendras įsipareigojimas kartu prisidėti prie MARPOL konvencijos VI priedo vykdymo užtikrinimo priežiūros, ir tai, kad nuo 2021 m. Šiaurės jūra bus laikoma NOx (azoto oksidų) išmetimo kontrolės rajonu (angl. NECA). Susitariančiosios Šalys išsaugo teisę laisvai pasirinkti savo dalyvavimo būdus įgyvendinant priežiūros priemones;

([2]) 2018 m. balandžio 16 d. Komisijos ataskaita dėl sieros kiekio jūriniame kure standartų, nustatytų Direktyvoje 2016/802/ES, įgyvendinimo ir laikymosi, COM(2018) 188 final.

12. *pripažįstame*, kad tokios nuostatos kaip Šiaurės jūros paskelbimas specialiąja teritorija pagal MARPOL konvencijos I ir V priedus bus veiksmingos tik užtikrinus tinkamą jų vykdymą; todėl *palankiai vertiname* sėkmingą Šiaurės jūros tyrėjų ir prokurorų tinklo darbą skatinant su tarša susijusių taisyklių ir standartų vykdymo užtikrinimą ir pritariame tam, kad būtų tęsiamas bendradarbiavimas su tinklu dėl visų atitinkamų MARPOL konvencijos priedų vykdymo užtikrinimo;

13. *dar kartą patvirtiname* savo įsipareigojimą tinkamai įgyvendinti Direktyvą 2005/35/EB[3] dėl taršos iš laivų ir pažeidimų (su pakeitimais) bei užtikrinti šios direktyvos vykdymą, visų pirma, kiek tai susiję su bendradarbiavimu stebėsenos ir vykdymo užtikrinimo srityje, pareigos teikti ataskaitas vykdymu ir veiksmingomis sankcijomis, įskaitant baudžiamąsias sankcijas, už pažeidimus taršos srityje;

14. *palankiai vertiname* tai, kad Taryba ir Europos Parlamentas priėmė persvarstytą direktyvą dėl uosto priėmimo įrenginių[3], ir įsipareigojame keistis informacija ir bendradarbiauti, kad užkirstume kelią neteisėtam atliekų išmetimui į jūrą;

15. *palankiai vertiname* tai, kad IMO patvirtino naujus veiklos rezultatus dėl taisyklių ir gairių, susijusių su skystųjų nuotekų iš išmetamųjų dujų valymo sistemų išleidimu į vandenis, vertinimo ir derinimo, įskaitant sąlygas ir zonas, kaip svarbią priemonę, padedančią geriau suprasti plovimo vandens, išleidžiamo naudojant dujų plautuvus ir (arba) išmetamųjų dujų valymo sistemas, poveikį jūros aplinkai;

16. *pabrėžiame* suderintų mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programų poreikį, siekiant užtikrinti, kad kovos su tarša priemonės būtų įgyvendinamos naudojant geriausius prieinamus gamybos būdus ir įrangą, kai sprendžiami esami ir būsimi uždaviniai, dėl kurių, atrodo, reikia taikyti novatoriškus reagavimo būdus, pvz., diegiant ir dažniau naudojant naują kurą, sukurtą taip, kad būtų laikomasi vis griežtesnių reikalavimų dėl teršalų išmetimo; *dar kartą patvirtiname*, kad sprendimų priėmimo procesai grindžiami geriausiomis turimomis žiniomis, metodais ir pagalbinėmis priemonėmis; *pažymime*, kad pagal 2019–2025 m. Bonos susitarimo strateginį veiksmų planą nustatomi mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros prioritetai;

17. *atkreipiame dėmesį į* integruoto požiūrio į jūrų valdymą raidą ir į tai, kaip svarbu stiprinti bendradarbiavimą su atitinkamais jūrų sektoriais ir įstaigomis, siekiant labiau holistinio mūsų jūrų valdymo, kad būtų užtikrinta gera jūrų vandenų aplinkos būklė pagal ES jūrų strategijos pagrindų direktyvą ([3]);

18. *palankiai vertiname* IMO veiksmų planą, skirtą jūrų plastiko šiukšlių iš laivų problemai spręsti, kuriuo siekiama patobulinti esamas taisykles ir kuriuo nustatomos naujos paramos priemonės, skirtos rimtai problemai, kurią kelia jūros aplinkoje esantis jūrų plastikas, spręsti;

19. *dar kartą patvirtiname* savo įsipareigojimą bendradarbiauti su kitomis kompetentingomis tarptautinėmis ir regioninėmis organizacijomis ir įstaigomis, visų pirma Tarptautine jūrų organizacija (IMO), OSPAR ir HELSINKI komisijomis, Lisabonos ir Kopenhagos susitarimų šalimis, Vidužemio jūros regioniniu reagavimo į su jūrų tarša susijusias avarijas centru (angl. REMPEC), Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) ir Arkties taryba, kad būtų dalijamasi patirtimi bei gerosios praktikos pavyzdžiais ir būtų pasiekti bendri tikslai.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta pirmiau, ir kaip tvirtą įsipareigojimą siekti savo vizijos *pažymime*, kad atnaujintos pastangos pasiekti sutartus tikslus ir užtikrinti geresnę jūros taršos prevenciją, pasirengimą jūros taršai ir reagavimą į ją Didžiojoje Šiaurės jūroje ir jos prieigose, ir PATVIRTINAME 1 priede pateiktą 2019–2025 m. Bonos susitarimo strateginį veiksmų planą, kuriame nustatyti plataus užmojo strateginiai tikslai, veiklos tikslai ir jų įgyvendinimo veiksmai 2019–2025 m. laikotarpiu.

---

([3]) Norvegija nėra Europos Sąjungos narė. Norvegija prisideda remdamasi lygiaverčiais nacionalinės teisės aktais ir ES teisės aktais, pagal kuriuos ji yra įsipareigojusi kaip Europos ekonominės erdvės (EEE) narė.

**PROJEKTAS Bonos susitarimo strateginis veiksmų planas (angl. BASAP)**

**2019–2025 m.**

## Įvadas

Pagrindinis darbas pagal Bonos susitarimą - bendradarbiauti regionų lygmeniu, siekiant užtikrinti laivų ir jūroje veikiančių įrenginių sukeliamos jūros taršos Didžiojoje Šiaurės jūroje prevenciją ir kovą su ja; vykdyti priežiūrą siekiant padėti aptikti taršą jūroje ir kovoti su ja; užtikrinti valymą po nelaimių jūroje ir pažeidimų taršos srityje. Tai laimėjimai, susiję su moksliniu, techniniu ir operatyviniu darbu pagal 50 metų galiojantį Bonos susitarimą. Bonos susitarimo Susitariančiosios Šalys ėmėsi bendrų veiksmų, kad įgytų didelės patirties sprendžiant pavojaus jūros aplinkai klausimus, ir bendradarbiaudamos su Susitariančiosiomis Šalimis yra pasirengusios spręsti naujus uždavinius ir dalyvauti tarptautinės bendruomenės veikloje.

Bonos susitarimas yra seniausias vyriausybių sudarytas regioninis susitarimas dėl reagavimo į taršos incidentus. Susitarimas – tai mechanizmas, kuriuo remdamosi Šiaurės jūros valstybės ir Europos Sąjunga bendradarbiauja, kad padėtų vienos kitoms kovoti su nelaimių jūroje nulemta tarša ir nuolatine laivų ir jūroje veikiančių įrenginių sukeliama tarša Šiaurės jūros regione. 1969 m. Susitarimą pasirašė aštuonios su Šiaurės jūra besiribojančios valstybės – Belgija, Danija, Jungtinė Karalystė, Nyderlandai, Norvegija, Prancūzija, Švedija ir Vokietija – netrukus po 1967 m. įvykusios naftos tanklaivio „Torrey Canyon“ avarijos Kornvalyje, kai išsiliejo 117 000 tonų naftos. Tačiau Bonos susitarimą pradėta taikyti tik XX a. 8-ojo dešimtmečio pabaigoje, kai įvyko du kiti dideli taršos incidentai: 1977 m. „Ekofisk“ sprogimas ir 1978 m. „Amoco Cadiz“ incidentas. Nuo tada Susitarimas buvo veiksmingai taikomas. 1983 m. jo taikymo sritis buvo išplėsta, kad apimtų kitas kenksmingas medžiagas, o 1987 m. į Susitarimą įtrauktas bendradarbiavimas priežiūros srityje. Tolesnė plėtra įvyko 2010 m., kai prie Susitarimo prisijungė Airija ir jo taikymo sritis buvo išplėsta – numatyta Susitarimo nuostatas taikyti Airijos vandenims ir susijusiems Norvegijos ir Jungtinės Karalystės vandenims.

Nors bendras atsitiktinio naftos išsiliejimo Europos vandenyse atvejų skaičius sumažėjo, kartais vis dar pasitaiko didelio atsitiktinio naftos išsiliejimo (t. y. kai išsilieja daugiau kaip 20 000 tonų naftos) atvejų. Nors sausumoje išleidžiama nafta sudaro didžiausią kasmet į vandenyną patenkančios naftos dalį, atsitiktinis naftos išsiliejimas vis dar yra pagrindinis taršos šaltinis ir lemia apie 10–15 proc. viso pasaulyje kasmet į vandenyną patenkančio naftos kiekio.

2019–2025 m. BASAP siekiama palengvinti Bonos susitarimo įgyvendinimą, siekiant apskritai prisidėti prie jūros taršos prevencijos ir spręsti ateities uždavinius, kaip antai neišvengiamus esminius pokyčius energijos ir gamtos išteklių rinkose, 2015 m. Paryžiaus susitarime nustatytus aplinkos apsaugos uždavinius ir daromą spaudimą dėl jūrinių teritorijų planavimo, dėl kurių jūroje gali kilti kitų pavojų. Atsižvelgiant į šiuos pokyčius ir smarkiai sumažėjusį atsitiktinio naftos išsiliejimo Europos vandenyse atvejų skaičių per pastaruosius 30 metų, į naftos išsiliejimą reaguojantys subjektai turėjo išplėsti savo dėmesio centrą nuo taršos nafta iki visų rūšių jūros taršos, kurią galima išmatuoti ir (arba) išvalyti. Svarbus naujas Bonos susitarimo uždavinys, nustatytas atlikus SSGG analizę, yra susijęs su oro tarša, kuri daro poveikį pakrantės teritorijų ekosistemoms ir piliečių sveikatai, esant dideliam gyventojų tankiui (MARPOL konvencijos VI priedas).

Susitariančiosios Šalys įgyvendina 2019–2025 m. BASAP:

— prižiūrėdamos savo atsakomybės zonas, kad apsaugotų jas nuo jūros taršos bei atitinkamos virš jūros esančios oro erdvės taršos pavojaus, įskaitant stebėjimo iš oro ir palydovinės stebėsenos koordinavimą;

— įspėdamos viena kitą apie tokius pavojus;

— patvirtindamos bendrus veiklos metodus, kad galėtų pasikliauti vienos kitomis, siekdamos užtikrinti būtinus prevencijos ir valymo standartus;

— patvirtindamos bendrus ir suderintus veiklos metodus MARPOL konvencijos VI priedo laikymosi stebėsenos ir vykdymo užtikrinimo tikslais;

— teikdamos paramą viena kitai (kai jos prašoma) vykdant reagavimo operacijas;

— dalydamosi mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros rezultatais bei gerosios patirties pavyzdžiais ir

— vykdydamos bendras pratybas.

***Vizija***

Bonos susitarimo vizija:

Švari Didžioji Šiaurės jūra be atsitiktinės ir neteisėtos laivybos ir kitos jūrinės veiklos sukeliamos taršos

Didžioji Šiaurės jūra padeda puoselėti įvairias produktyvias ekosistemas ir yra svarbi milijonų žmonių kasdieniam gyvenimui. Tam tikra Didžiosios Šiaurės jūros dalis apima keletą judriausių laivybos kelių pasaulyje. Todėl Bonos susitarimo vizija – kiek įmanoma labiau sumažinti taršos pavojų, kurį lemia atsitiktinė ir neteisėta laivų ir kitos jūrinės veiklos sukeliama tarša.

Kad ši vizija būtų įgyvendinta, Bonos susitarime susitarta dėl šių strateginių tikslų:

(a) apskritai nustatyti ir spręsti naujas jūrų sektoriuje kylančias problemas, susijusias su jūros aplinka, kuriai taikomas Bonos susitarimas;

nustatyti ir įvertinti naujas galimybes mažinti jūros aplinkai kylančią riziką, remiantis geriausiais prieinamais gamybos būdais (GPGB) ir geriausia aplinkos apsaugos praktika (GAAP);

nustatyti ir įvertinti naujus stebėsenos metodus, siekiant užtikrinti, kad būtų taikomi geriausi prieinami gamybos būdai ir geriausia aplinkos apsaugos praktika;

tinkamai reaguoti į naujai nustatytą jūros aplinkai kylančią riziką, atsižvelgiant į OTSOPA rekomendacijas ir

visapusiškai naudotis I ir II BE-AWARE projektais, kad būtų galima nustatyti veiksmingiausias būsimas rizikos mažinimo ir reagavimo priemones.

***Strateginiai tikslai***

A. **Neteisėtos ir atsitiktinės taršos prevencija bendradarbiaujant ir kartu užtikrinant su jūros tarša susijusių tarptautinių taisyklių ir standartų vykdymą, įskaitant atitiktį MARPOL konvencijos priedams**

Nors per pastaruosius metus ir buvo imtasi įvairių priemonių, neteisėta ir atsitiktinė tarša tebekelia didelį pavojų Didžiajai Šiaurės jūrai. Bendradarbiavimas jų veiksmingo ir efektyvaus vykdymo užtikrinimo srityje yra pagrindinė priemonė siekiant apsaugoti jūros aplinką.

Su jūros tarša susijusios tarptautinės taisyklės nustatytos 1973 m. Tarptautinėje konvencijoje dėl teršimo iš laivų prevencijos (MARPOL), kuri buvo atnaujinta 1978 m. MARPOL konvenciją parengė Tarptautinė jūrų organizacija (IMO) ir ja siekiama užkirsti kelią laivų sukeliamai taršai – vykdant tiek atsitiktines, tiek įprastas operacijas – bei ją sumažinti. Kartu pateikti toliau nurodyti šeši techniniai priedai, susiję su jūros tarša (žr. I priedą „Dabartiniai MARPOL konvencijos I–VI priedų tekstai“):

I priedas. Taršos nafta prevencijos taisyklės;

II priedas. Taršos skystomis kenksmingomis medžiagomis, kurios gabenamos nesupakuotos, prevencijos taisyklės;

III priedas. Taršos pavojingomis medžiagomis, kurios gabenamos jūra supakuotos, prevencijos taisyklės;

IV priedas. Taršos nuotekomis iš laivų prevencijos taisyklės;

V priedas. Taršos šiukšlėmis iš laivų prevencijos taisyklės;

VI priedas. Laivų sukeliamos oro taršos prevencijos taisyklės.

Siekiant užtikrinti vienodą ir nuoseklų MARPOL konvencijos priedų įgyvendinimą ir vykdymą, visų pirma nuostatų dėl Šiaurės jūros, kaip sieros ir azoto oksidų išmetimo kontrolės rajono, įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą pagal MARPOL konvencijos VI priedą, taip pat atsižvelgiant į tai, kad 2020 m. bus pradėta taikyti pasaulinė sieros kiekio riba laivams, plaukiojantiems už išmetamųjų teršalų kontrolės rajono ribų, turi būti nustatyti bendri ir suderinti veiklos vykdymo metodai.

B. **Efektyvaus pasirengimo ekstremaliajai situacijai skatinimas ir nustatymas**

C. **Tinkamiausių reagavimo pajėgumų organizavimas**

Nepaisant visų pastangų didinti jūrų saugumą, incidentų rizika visada išlieka. Dėl didėjančio gabenimo jūra bei pavojingų ir kenksmingų krovinių vežimo lygio kyla vis didesnė rizika jūros aplinkai. Kad galėtų tinkamai reaguoti, Susitariančiosios Šalys jau panaudojo daug išteklių. Siekiant toliau didinti efektyvumą, visų pirma finansiniu požiūriu, tolesnis reagavimo pajėgumų stiprinimas turėtų būti grindžiamas rizikos vertinimais, trūkumų analize bei regioniniu ir subregioniniu požiūriu. Siekiant užtikrinti, kad kovos su tarša priemonės būtų įgyvendinamos taikant geriausius prieinamus gamybos būdus ir įrangą, reikalingos suderintos mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programos.

Kad šie strateginiai tikslai būtų įgyvendinti, Bonos susitarime susitarta dėl šių veiklos tikslų:

**Veiklos tikslai**

***Veiklos tikslai, susiję su A strateginiu tikslu (prevencija):***

A.I. vykdyti tinkamą laivybos ir jūrinės veiklos priežiūrą Didžiojoje Šiaurės jūroje ir užtikrinti efektyvų ataskaitų dėl pastabų, pateiktų Bonos susitarimo atsakomybės zonose, teikimą;

A.II. vadovybei ir orlaivių įgulos nariams teikti naujausią informaciją apie kovos su tarša skrydžių planavimą ir vykdymą Bonos susitarimo zonoje;

A.III. užtikrinti bendrus veiklos metodus vykdant atitikties MARPOL konvencijos priedams stebėseną;

A.IV. užtikrinti efektyvų su taršos incidentais susijusių įrodymų rinkimą ir glaudų bendradarbiavimą su tyrėjais ir prokurorais, įgyvendinant su jūrų tarša susijusias taisykles ir standartus Didžiojoje Šiaurės jūroje;

A.V. perduoti ir platinti informaciją apie neteisėtos ir atsitiktinės taršos prevenciją visuomenei ir ekspertams.

***Tikslai, susiję su B strateginio tikslo įgyvendinimu (pasirengimas):***

B.I. pasiekti bendrą supratimą apie tai, kaip derėtų reaguoti į ekstremaliąsias situacijas jūroje, ir užtikrinti informuotumą apie nacionalines nenumatytų atvejų sistemas ir strategijas;

B.II. išsaugoti tinkamą reagavimo srities darbuotojų mokymo ir Susitariančiųjų Šalių kovos su tarša padalinių bendradarbiavimo lygį bei skatinti pasirengimą efektyvioms daugiašalėms kovos su tarša operacijoms;

B.III. užtikrinti, kad Susitariančiųjų Šalių reagavimo veiksmai būtų tinkamai parengti, siekiant apsaugoti jūros aplinką, taip pat užtikrinti, kad prioritetai būtų nustatyti remiantis tinkamiausiu pagrindu;

B.IV. bendradarbiauti su kitomis tarptautinėmis ir Europos organizacijomis, taip pat su kaimyniniais jūrų regionais, siekiant nustatyti sąveiką ir išvengti dubliavimosi.

***Tikslai, susiję su C strateginio tikslo įgyvendinimu (reagavimas):***

C.I. užtikrinti, kad Susitariančiosios Šalys aiškiai suprastų kitų subjektų reagavimo į incidentus būdus, kad būtų skatinama geriausios patirties plėtra;

C.II. laikytis ir nuolat atnaujinti bendrus operatyvinius reagavimo į taršos incidentus metodus ir skatinti tinkamų reagavimo strategijų plėtrą ir bendrą supratimą apie jas;

C.III. skatinti suderintas mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programas, susijusias su reagavimo technologijomis, įranga ir kitomis veiklos priemonėmis;

C.IV. užtikrinti, kad visame Šiaurės rytų Atlanto regione būtų išsaugota tinkama reagavimo veiklai skirtų išteklių pusiausvyra, atsižvelgiant į subregioninius rizikos vertinimus.

***Veiksmai***

Siekiant įgyvendinti viziją, strateginius tikslus ir veiklos tikslus, Bonos susitarimo strateginiame veiksmų plane (BASAP) nustatyti konkretūs išmatuojami veiksmai ir realūs tikslai 2019–2025 m. laikotarpiui, kad būtų nukreiptas ir sutelktas Susitariančiųjų Šalių darbas. BASAP pripažįstama, kad reikia išsaugoti nusistovėjusias sistemas ir toliau bendradarbiauti, kad būtų užtikrintas su veikla susijęs Susitarimo pobūdis. Kartu įvardijamos galimybės stiprinti šias pastangas ir kurti naujas kryptis.

Bonos susitarime susitarta dėl šių veiksmų:

Veiksmai, susiję su A strateginiu tikslu (prevencija):

A.1. vykdyti stebėjimo iš oro ir palydovinio sekimo operacijas, įskaitant nacionalinius skrydžius, regioninius skrydžius, „Tour d'Horizon“ ir CEPCO / „SuperCEPCO“ skrydžius, siekiant nustatyti, ištirti, surinkti įrodymus ir stebėti naftos ir kitų kenksmingų medžiagų išsiliejimą;

A.2. toliau taikyti efektyvią standartinę ataskaitų teikimo sistemą ir naudotis šia sistema pagal Direktyvą 2005/35/EB dėl taršos iš laivų pranešant apie aptiktą taršą Bonos susitarimo Susitariančiosioms Šalims ir Komisijai , taip pat IMO;

A.3. bendradarbiaujant su Europos jūrų saugumo agentūra, kuo geriau išnaudoti palydovinius vaizdus ir reaguoti į naujausius pokyčius, susijusius su aukštai esančiais fiktyviais palydovais (angl. HAPS) ir nuotoliniu būdu pilotuojamų orlaivių sistemomis (RPAS), kuriomis gali naudotis Didžiosios Šiaurės jūros valstybės, taip pat įdiegti suderintą sistemą visoje Didžiojoje Šiaurės jūroje, kad būtų galima geriau nustatyti taršos incidentus;

A.4. stiprinti bendradarbiavimą nustatant pažeidimus, susijusius su MARPOL konvencijos V priedu ir vykdymo užtikrinimu; V

A.5. stiprinti bendradarbiavimą nustatant pažeidimus, susijusius su MARPOL konvencijos VI priedu ir vykdymo užtikrinimu, be kita ko, taikant esamą uosto valstybės kontrolės ir vykdymo užtikrinimo tvarką, taip pat diegiant pažangias atitikties stebėsenos tikslines priemones ir dalijantis vykdymo užtikrinimo veiksmų rezultatais bendrose informacinėse sistemose (pvz., THETIS-EU);

A.6. toliau taikyti ir nuolat atnaujinti Oro operacijų vykdymo vadovą ir „BAOAC Atlas“;

A.7. bendradarbiaujant su Šiaurės jūros tyrėjų ir prokurorų tinklu (angl. NSN), toliau taikyti ir nuolat atnaujinti Šiaurės jūros vadovą dėl pažeidimų jūros taršos nafta srityje;

A.8. užtikrinti bendradarbiavimą per OSINET naftos išsiliejimo nustatymo srityje, įskaitant laboratorijose atliekamą kalibravimą ir tolesnį bendrų naftos išsiliejimo nustatymo metodų vystymą;

A.9. stiprinti bendradarbiavimą su tyrėjais ir prokurorais:

a. iki 2022 m. – bendradarbiaujant su NSN, nustatyti galimybes paskelbti apkaltinamuosius nuosprendžius už pažeidimus jūros taršos srityje;

b. iki 2025 m. – bendradarbiaujant su NSN, nustatyti procedūras, pagal kurias atitinkamų laivybos ir laivus eksploatuojančių bendrovių veiklos rezultatai aplinkos srityje gali būti skelbiami viešai;

A.10. imtis bendrų veiksmų su IMO, siekiant nustatyti, kaip Bonos susitarimu galima toliau padėti laikytis MARPOL konvencijos VI priedo nuostatų, atsižvelgiant į naujausius IMO pokyčius, susijusius su 2020 m. pasaulinės sieros kiekio ribos nustatymu (pvz., griežtesnė uosto valstybės kontrolės tvarka, taip pat draudimas gabenti kurą deginimo tikslais, jeigu jame yra daugiau kaip 0,50 proc. sieros);

A.11. teikti paramą per IMO-MEPC, siekiant peržiūrėti MARPOL konvencijos II priedą dėl didelio klampumo ir kietinamųjų medžiagų išmetimo sąlygų;

A.12. palaikyti bei nuolat atnaujinti Bonos susitarimo interneto svetainę ir platinti elektroninius leidinius (t. y. žinynus, vadovus ir ataskaitas);

A.13. remti ir (arba) skatinti teikti rekomendacijas dėl BE-AWARE projektuose nurodytų prevencinių priemonių.

Veiksmai, susiję su B strateginiu tikslu (pasirengimas):

B.1. išsaugoti ir atnaujinti Bonos susitarimo kovos su tarša vadovo skyrius, kad jie atitiktų poreikius;

B.2. skatinti keistis informacija apie galinčias teršti nuolaužas ir nacionalinių duomenų bazių kūrimą;

B.3. planuoti ir įgyvendinti regioninės ir subregioninės veiklos užduotis ir mokymą;

B.4. skatinti nacionalinių konsultacijų aplinkos apsaugos klausimais sistemų plėtrą ir susijusius informacijos mainus;

B.5. toliau keistis informacija su kitomis regioninėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, visų pirma Sąjungos civilinės saugos mechanizmu (angl. UCPM), EMSA, EPPR (Arkties taryba), HELCOM, IMO, OSPAR komisija, Lisabonos sutarties šalimis ir REMPEC, dalyvaujant sekretoriatų posėdžiuose, ir, kai naudinga, stiprinti bendradarbiavimą su šiomis organizacijomis, pvz., atsižvelgiant į Reagavimo į pavojingas ir kenksmingas medžiagas (PKM) vadovo bendrą rengimą;

B.6. stiprinti bendradarbiavimą su OSPAR komisija ir kitomis tarptautinėmis organizacijomis, susijusiomis su jūros aplinkos apsauga nuo taršos ir jūroje veikiančių įrenginių;

B.7. bendradarbiaujant su kitomis tarptautinėmis organizacijomis, pvz., HELCOM, EMSA ir CTG, vystyti PKM strategiją, siekiant įgyvendinti su PKM susijusius Konvencijos dėl pasirengimo, veiksmų ir bendradarbiavimo įvykus taršos nafta incidentams (angl. OPRC) principus;

B.8. imtis bendrų veiksmų su IMO, siekiant nustatyti, kaip Bonos susitarimu galima toliau padėti stiprinti tarptautinių OPRC ir PKM protokolų įgyvendinimą;

B.9. toliau tobulinti reagavimo pajėgumus, grindžiamus rizikos aplinkai analize, siekiant prisitaikyti prie kintančio pavojaus jūroje.

Veiksmai, susiję su C strateginiu tikslu (reagavimas):

C.1. toliau taikyti pranešimų apie taršos incidentus sistemą ir nustatyti įgytą patirtį;

C.2. toliau taikyti ir nuolat atnaujinti bendrus reagavimo į incidentus jūroje planus (planą DENGERNETH, MANCHEPLAN, Keturšalės zonos planą, planą „NorBrit“ (Biskajos įlankos planą);

C.3. stiprinti bendrų metodų, susijusių su reagavimu į laukinės gamtos taršą, kūrimą, be kita ko, nustatyti geriausią patirtį ir informuoti visuomenę apie veiklą, susijusią su reagavimu į laukinės gamtos taršą;

C.4. dalytis nustatyta ir įgyta patirtimi, susijusia su reagavimu į taršą jūros vėjo elektrinių parkuose;

C.5. kurti sąsajas ir užtikrinti suderinamumą su reagavimu pakrantėje;

C.6. skatinti mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir keitimąsi informacija apie reagavimo technologijas, įrangą ir kitas veiklos priemones, visų pirma apie integruotus priežiūros jutiklius, reagavimo į nelaimes technologiją, siekiant reaguoti į nelaimingus atsitikimus naktį ir esant prastam matomumui bei nepalankioms oro sąlygoms, taip pat jūroje prarastų talpyklų aptikimą ir surinkimą, nelaimingus atsitikimus, susijusius su rimtomis naftos ir cheminėmis avarijomis, ir nelaimingus atsitikimus, susijusius su naujos kartos kuru;

C.7. skatinti mokslinius tyrimus dėl bendrų mokslinių tyrimų prioritetų: iki 2019–2022 m. parengti bendrą mokslinių tyrimų pasiūlymą dėl naujos kartos kuro;

C.8. skatinti keistis informacija apie nacionalines rizikos vertinimo sistemas, įskaitant vilkimą esant ekstremaliajai situacijai.

*1 papildymas*

1–18 užduotys, susijusios su A strateginiu tikslu (prevencija):

| Užduotis | Strateginis veiksmas | Aprašymas | Planuojama data | Vadovaujantis subjektas | Pažanga | Būsena |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **1.** | **A.1.** | **Vykdyti stebėjimo iš oro ir palydovinio sekimo operacijas, įskaitant nacionalinius skrydžius, regioninius skrydžius, „Tour d'Horizon“ ir CEPCO / „SuperCEPCO“ skrydžius, siekiant nustatyti, ištirti, surinkti įrodymus ir stebėti naftos ir kitų kenksmingų medžiagų išsiliejimą, atsižvelgiant į strateginius priežiūros poreikius.** | Visus metus vykdoma veikla | Susitariančioji šalis | | Vykdomas |
| **2.** | **A.1.** | **Išsaugoti stebėjimo iš oro aprėptį bei efektyvumą ir išanalizuoti strateginius priežiūros poreikius, inter alia, remiantis turimų duomenų apie nustatytą taršą nafta ir kitomis medžiagomis rinkiniais.** | | Susitariančioji šalis | „CleanSeaNet“ – EMSA<br>Žuvininkystė – Europos žuvininkystės kontrolės agentūra<br>NL – užduoties vadovas su susitariančiąja šalimi<br>NL turi parengti projektą ir išplatinti jį departamentų vadovams.<br>BE – MARPOL konvencijos VI priedas | |
| **3.** | **A.3.**<br>**A.4.**<br>**A.5.** | **Apsvarstyti galimybę parengti būtiniausias rekomendacijas dėl stebėjimo operacijų, vykdomų regione, kuriam taikomas Bonos susitarimas, ir tikėtinų rezultatų (MARPOL konvencijos VI priedas, nuotoliniu būdu pilotuojamų orlaivių sistemos).** | | ES (dėl galimybių supaprastinti jūrų stebėjimą, pvz., žuvininkystės ir taršos srityse)<br>BE – vienas iš vadovų (VI priedas)<br>ES – dronai | Pirminės diskusijos dėl MARPOL konvencijos VI priedo pradėtos 2019 m. OTSOPA susitikime.<br>EMSA pradėjo teikti nuotoliniu būdu pilotuojamų orlaivių sistemų paslaugą. | Vykdomas |
| **4.** | **A.2.** | **Toliau taikyti efektyvų stebėsenos ir ataskaitų teikimo standartą, pasinaudojant atitinkama sistema, skirta pranešti apie nustatytą taršą pagal Bonos susitarimą.** | Prireikus vykdoma veikla | Susitariančioji šalis | | Vykdomas |

| Užduotis | Strateginis veiksmas | Aprašymas | Planuojama data | Vadovaujantis subjektas | Pažanga | Būsena |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **5.** | **A.3.** | **Bendradarbiaujant su Europos jūrų saugumo agentūra, kuo geriau išnaudoti palydovinius vaizdus, pvz., per „CleanSeaNet“, kad būtų imtasi tolesnių veiksmų, susijusių su pirmuoju perspėjimu apie galimos taršos nustatymą stebint iš oro,<br>ir** | Prireikus vykdoma veikla | Susitariančioji šalis | | Vykdomas |
| **6.** | **A.3.** | **teikti ataskaitas ir reaguoti į pokyčius, susijusius su aukštai esančiais fiktyviais palydovais (angl. HAPS) ir nuotoliniu būdu pilotuojamų orlaivių sistemomis (RPAS).** | Prireikus vykdoma veikla | Susitariančioji šalis | ES / EMSA – HAPS ir RPAS | Vykdomas |
| | | | | | | |
| **8.** | **A.13.** | **Remti ir (arba) skatinti eismo atskyrimo sistemų įgyvendinimą ir atkreipti už rizikos mažinimo priemones atsakingų institucijų dėmesį į kitas BE-AWARE projektuose pateiktas rekomendacijas, susijusias su laivų eismo paslaugomis, automatinio identifikavimo sistemomis (AIS) vėjo elektrinėse ir e. navigacija.** | Vykdomas | Susitariančioji šalis | Airijoje, Norvegijoje ir Nyderlanduose buvo surengti praktiniai seminarai. | Už įgyvendinimą atsakingi skirtingi nacionaliniai departamentai. |
| **9.** | **A.6.<br>B.I.** | **Toliau taikyti ir nuolat atnaujinti Oro operacijų vykdymo vadovą.** | Kasmet OTSOPA | NO ir susitariančioji šalis | | Vykdomas |
| **10.** | **A.6.<br>B.I.** | **Tvarkyti orlaivių įgulos nariams ir ekspertams skirtą Bonos susitarimo kodekso dėl naftos atsiradimo elektroninę versiją, įskaitant nuotraukų atlasą, kaip Bonos susitarimo interneto svetainės atnaujinimo dalį.** | Prireikus vykdoma veikla | FR ir susitariančioji šalis | | Vykdomas |
| **11.** | **A.4.<br>A.5.<br>A.10.** | **Stiprinti ir plėsti bendradarbiavimą pažeidimų nustatymo ir stebėjimo srityje, atsižvelgiant į MARPOL konvencijos priedus ir indėlį užtikrinant vykdymą ir palaikant ryšius su IMO.** | Vykdomas | Susitariančioji šalis / NSN / sekretoriatas | | Vykdomas |
| **12.** | **A.5.<br>A.10.** | **Apsvarstyti galimybę parengti bendrą techninę strategiją ir veiklos metodą, kad būtų galima stebėti, kaip laikomasi reikalavimų dėl $NO_x$ ir $SO_x$.** | | BE, DK (dar nepatvirtinta), FR<br>NL? EMSA (dar nepatvirtinta) | | Naujas |

| Užduotis | Strateginis veiksmas | Aprašymas | Planuojama data | Vadovaujantis subjektas | Pažanga | Būsena |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **13.** | **A.7.**<br>**A.9.** | **Stiprinti bendradarbiavimą su Šiaurės jūros tyrėjų ir prokurorų tinklu (NSN) ir kartu:**<br>**a. toliau taikyti ir nuolat atnaujinti Šiaurės jūros vadovą dėl pažeidimų jūros taršos nafta srityje;**<br>**b. rengti praktinius seminarus abiem šalims svarbiais klausimais;**<br>**c. padėti, kai tai naudinga, skelbti apkaltinamuosius nuosprendžius ir nustatyti laivybos bendrovių veiklos rezultatus aplinkos srityje.** | | NL / sekretoriatas | Galimos 2019–2025 m. seminarų temos: Pavojingos ir kenksmingos medžiagos<br>Pavojingos ir kenksmingos medžiagos<br>Jūrą teršiančios šiukšlės | Vykdomas |
| **14.** | **A.8.** | **Tęsti OSINET veiklą, siekiant:**<br>**a. gerinti atitinkamų laboratorijų žinias ir patirtį teismo ekspertizės dėl naftos išsiliejimo srityje, be kita ko, atliekant kalibravimą, ir**<br>**b. atnaujinti ir (arba) tobulinti analizės procedūras ir pamatinius metodus, įskaitant naftos ėminių ėmimą jūroje.** | | DE / OSINET | | Vykdomas |
| **15.** | **A.12.**<br>**B.1.** | **Palaikyti bei nuolat atnaujinti Bonos susitarimo interneto svetainę ir platinti elektroninius leidinius (t. y. žinynus, vadovus ir ataskaitas). Prireikus vykdoma veikla** | Prireikus vykdoma veikla | Sekretoriatas / susitariančioji šalis | Sekretoriatas išnagrinės galimybę išsaugoti sprendimų ir (arba) veiksmų šaltinį. | Vykdomas |
| | | | | | | |
| **17.** | **A.2.** | **Peržiūrėti esamas rekomendacijas dėl pranešimų ir prireikus atlikti reikiamus patikslinimus.** | Prireikus vykdoma veikla | Susitariančioji šalis | | Naujas |
| **18.** | **A.12.** | **Įgyvendinti Bonos susitarimo komunikacijos strategiją.** | | Sekretoriatas | | Vykdomas |

19–30 užduotys, susijusios su B strateginiu tikslu (pasirengimas):

| Užduotis | Strateginis veiksmas | Aprašymas | Planuojama data | Vadovaujantis subjektas | Pažanga | Būsena |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **19.** | **B.1.<br>A.12.** | **Išsaugoti ir atnaujinti įvairius Bonos susitarimo kovos su tarša vadovo skyrius Prireikus vykdoma veikla** | Prireikus vykdoma veikla | Susitariančioji šalis ir sekretoriatas | | Vykdomas |
| **20.** | **B.2.** | **Toliau keistis informacija apie galinčias teršti nuolaužas (išmetimo, rizikos vertinimo ir kt. metodai).** | Prireikus vykdoma veikla | Susitariančioji šalis | | Vykdomas |
| **21.** | **B.4.<br>B.5.** | **Stiprinti pasirengimą priimti / siūlyti / perduoti tarptautinę paramą, naudojantis ES priimančiosios valstybės paramos gairėmis.** | Vykdomas | Susitariančioji šalis ir ES | | Vykdomas |
| **22.** | **B.3.** | **Planuoti ir vykdyti regionines bei subregionines veiklos pratybas ir mokymą, atsižvelgiant į strateginius poreikius.** | | Susitariančioji šalis | | Vykdomas |
| **23.** | **B.3.** | **Rengti bendras operatyvines kovos su tarša pratybas (BONNEX DELTA), atsižvelgiant į regionų strateginius rengimo poreikius.** | | Susitariančioji šalis pagal bendrą veiksmų planą | | Vykdomas |
| **24.** | **B.3.** | **Sukurti laipsniškų bendrų pratybų sistemą siekiant išbandyti ir pradėti bendradarbiauti kovojant su naftos išsiliejimu.** | Vykdomas | DK | DK turi karinės patirties ir ja naudojasi, kad galėtų teikti paramą pratyboms. | |
| **25.** | **B.4.** | **Skatinti nacionalinių konsultacijų aplinkos apsaugos klausimais sistemų plėtrą ir susijusius informacijos mainus. Apsvarstyti galimybę sukurti bendradarbiavimu grindžiamo darbo priemones (subregionines).** | 2020 m. OTSOPA susitikimas | UK | | Vykdomas |
| **26.** | **B.5.<br>B.7.<br>B.8.** | **Stiprinti bendradarbiavimą su REMPEC ir HELCOM dėl bendro Reagavimo į PKM vadovo rengimo.** | | Sekretoriatas, FR | | Naujas |

| Užduotis | Strateginis veiksmas | Aprašymas | Planuojama data | Vadovaujantis subjektas | Pažanga | Būsena |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **27.** | **B.6.** | **Stiprinti bendradarbiavimą su OSPAR komisija, regioninių susitarimų šalimis ir kitomis tarptautinėmis organizacijomis, susijusiomis su jūros aplinkos apsauga nuo laivybos, naftos ir dujų operacijų jūroje bei kitos jūrinės veiklos sukeliamos taršos, atsižvelgiant į įsipareigojimus pagal Jūrų strategijos pagrindų direktyvą ir Vandens pagrindų direktyvą ([1]).** | | Sekretoriatas, BE ir NL; susitariančioji šalis (keitimasis informacija apie Jūrų strategijos pagrindų direktyvos įgyvendinimą) | Sekretoriatas turės susisiekti su OSPAR dėl Jūrų strategijos pagrindų direktyvoje nustatyto įpareigojimo D8 dėl didelės ūmios taršos stebėsenos ir vertinimo ir parengti ataskaitą 2020 m. OTSOPA susitikimui. 2019 m. susitikime Bonoje bus svarstomas abipusis BA ir HELCOM dalyvavimas pagrindiniuose posėdžiuose (žr. 2016–2019 m. BAAP, A.3.3 dalį „Produktas“). | Naujas |
| | | | | | | |
| **29.** | **B.9.** | **2030 m. projekto BE-AWARE tendencijų analizė. Įvertinti rezultatus ir imtis tolesnių su jais susijusių veiksmų.** | Vykdomas | NL ir susitariančioji šalis | | Naujas |
| **30.** | **B.9.** | **Keistis informacija ir (arba) patirtimi, susijusia su didėjančiu laivų dydžiu, atsinaujinančiąja energija, naftos ir dujų pramone jūroje, SGD kuru ir uostų plėtra, autonominiais laivais ir radioaktyviosiomis medžiagomis.** | | Susitariančioji šalis | | Naujas |

([1]) Norvegija nėra Europos Sąjungos narė. Norvegija prisideda remdamasi lygiaverčiais nacionalinės teisės aktais ir ES teisės aktais, pagal kuriuos ji yra įsipareigojusi kaip Europos ekonominės erdvės (EEE) narė.

31–40 užduotys, susijusios su C strateginiu tikslu (reagavimas):

| Užduotis | Strateginis veiksmas | Aprašymas | Planuojama data | Vadovaujantis subjektas | Pažanga | Būsena |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **31.** | **C.1.**<br>**C.4.** | **Keistis informacija apie patirtį, įgytą po incidentų vėjo elektrinių parkuose, prieglobsčio vietose ir atliekų tvarkymo vietose po taršos incidentų.** | OTSOPA Susitikimas Bonoje | Susitariančioji šalis | | Vykdomas |
| **32.** | **C.1.**<br>**C.5.** | **Toliau taikyti efektyvią sistemą POLREP, siekiant pranešti apie taršos incidentus ir tvarkyti paramos prašymus ir pasiūlymus, naudojantis Europos Komisijos bendra ekstremaliųjų situacijų ryšių ir informacijos apie jūros taršą sistema (CECIS MP).** | Vykdomas | ES, NO, DK | 6 mėnesių trukmės projektas – du praktiniai seminarai ir devynios dalyvaujančios šalys. | Vykdomas |
| **33.** | **C.2.** | **Tobulinti, toliau taikyti ir nuolat atnaujinti bendrus reagavimo į incidentus jūroje planus (planą DENGERNETH (DE), MANCHEPLAN (UK ir FR), Keturšalės zonos planą (BE), planą NORBRIT (UK ir NO), Jungtinės Karalystės ir Airijos susitarimo memorandumą, Biskajos įlankos planą).** | Prireikus vykdoma veikla | Atitinkama susitariančioji šalis | | Vykdomas |
| **34.** | **C.3.** | **Toliau keistis informacija apie nacionalines reagavimo į laukinės gamtos taršą sistemas.** | Vykdomas | – FR, SE ir susitariančioji šalis | | Vykdomas |
| **35.** | **C.7.**<br>**C.6.** | **Skatinti ir, jei įmanoma, vykdyti mokslinius tyrimus ir užtikrinti technologinę plėtrą, taip pat keistis informacija apie naujos kartos kurą.** | | NO ir projekto partneriai | 2019 m. ECHO GD kvietime teikti pasiūlymus pateiktas pasiūlymas | Vykdomas |
| **36.** | **C.7.**<br>**C.6.** | **Užtikrinti reagavimą ir pasirengimą, atsižvelgiant į naujos kartos kurą.** | | NO ir projekto partneriai | Remiantis 35 atsakymu | |

| Užduotis | Strateginis veiksmas | Aprašymas | Planuojama data | Vadovaujantis subjektas | Pažanga | Būsena |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **37.** | **C.6.** | **Keistis informacija ir skatinti tolesnius taršos incidentų mokslinius tyrimus, be kita ko, dėl :**<br>• **nelaimingų atsitikimų naktį, esant prastam matomumui ir nepalankioms oro sąlygoms;**<br>• **nelaimingų atsitikimų, susijusių su rimtomis naftos ir cheminėmis avarijomis, galbūt vykdant išorės finansuojamus projektus;**<br>• **reagavimo technologijų, įrangos ir kitų veiklos priemonių, visų pirma dėl integruotų priežiūros jutiklių, naftos išsiliejimo tėkmės modeliavimo, sprendimų priėmimo priemonių ir reagavimo technologijų.** | | Susitariančioji šalis | | Vykdomas |
| | | | | | | |
| **39.** | **C.6.** | **Apsvarstyti ir parengti projekto pasiūlymą dėl pavojingų ir kenksmingų medžiagų regioninio rizikos vertinimo.** | | Susitariančioji šalis ir sekretoriatas | | Vykdomas |
| **40.** | **C.6.** | **Skatinti tęsti pavojingų ir kenksmingų medžiagų mokslinius tyrimus, inter alia, reagavimo į PKM technologijų, PKM savybių bandymo ir elgesio neįprastomis sąlygomis srityje, taip pat skatinti tolesnius pažangių sprendimų priėmimo priemonių pokyčius ir patvirtinimą.** | | Susitariančioji šalis | | Vykdomas |
| **41.** | **C.8.** | **Keistis informacija apie nacionalines rizikos vertinimo sistemas, įskaitant vilkimą esant ekstremaliajai situacijai.** | Prireikus vykdoma veikla | Susitariančioji šalis | | Naujas |

*I priedas*

**Dabartiniai MARPOL konvencijos tekstai**

**Dabartiniai MARPOL konvencijos I–VI priedų ir 1 protokolo tekstai**

MARPOL konvencija apima taisykles, kuriomis siekiama užkirsti kelią atsitiktinei ir kasdienės veiklos sukeliamai taršai. Šios taisyklės išsamiai apibūdintos šešiuose techniniuose prieduose.

(b) **I priedas. Taršos nafta prevencijos taisyklės**

I priedo pakeitimai, įsigalioję 2018 m. kovo 1 d. Rezoliucija MEPC.276(70)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (Tarptautinio teršimo nafta prevencijos liudijimo priedo B formos pakeitimai)

I priedo pakeitimai, įsigalioję 2017 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.266(68)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (12 taisyklės pakeitimai – naftos likučių (dumblo) bakai)

I priedo pakeitimai, įsigalioję 2017 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.265(68)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos I, II, IV ir V priedų pakeitimai, siekiant, kad su aplinka susijusių Laivybos poliariniuose vandenyse kodekso nuostatų taikymas būtų privalomas)

I priedo pakeitimai, įsigalioję 2016 m. kovo 1 d. Rezoliucija MEPC.256(67)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (43 taisyklės pakeitimas – specialūs naftos naudojimo arba vežimo Antarkties zonoje reikalavimai)

I priedo pakeitimai, įsigalioję 2016 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.248(66)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos 1 priedo pakeitimai – privalomi vežimo reikalavimai, susiję su stabilumo priemone). MEPC 66/21/Corr.1

I priedo pakeitimai, įsigalioję 2016 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.246(66)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos I, II, III, IV ir V priedų pakeitimai, siekiant, kad III kodekso taikymas būtų privalomas)

I priedo pakeitimai, įsigalioję 2015 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.238(65)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos I ir II priedų pakeitimai, siekiant, kad Pripažintų organizacijų kodekso taikymas būtų privalomas)

I priedo pakeitimai, įsigalioję 2014 m. spalio 1 d. Rezoliucija MEPC.235(65)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (Tarptautinio teršimo nafta prevencijos liudijimo priedų A ir B formų pakeitimai pagal MARPOL konvencijos I priedą)

I priedo pakeitimai, įsigalioję 2013 m. rugpjūčio 1 d. Rezoliucija MEPC.216(63)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (regioniniai susitarimai dėl uosto priėmimo įrenginių pagal MARPOL konvencijos I, II, IV ir V priedus)

I priedo pakeitimai, įsigalioję 2011 m. rugpjūčio 1 d. Rezoliucija MEPC.190(60)

1997 m. protokolo priedo pakeitimai, siekiant iš dalies pakeisti 1973 m. Tarptautinę konvenciją dėl teršimo iš laivų prevencijos (Šiaurės Amerikos išmetamųjų teršalų kontrolės rajonas)

I priedo pakeitimai, įsigalioję 2011 m. rugpjūčio 1 d. Rezoliucija MEPC.189(60)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (naujo 9 skyriaus įtraukimas į MARPOL konvencijos I priedą)

I priedo pakeitimai, įsigalioję 2011 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.187(59)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos I priedo 1, 12, 13, 17 ir 38 taisyklių pakeitimai, Tarptautinio teršimo nafta prevencijos liudijimo priedas ir Naftos operacijų registracijos žurnalo I ir II dalys)

I priedo pakeitimai, įsigalioję 2011 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.186(59)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (naujo 8 skyriaus įtraukimas į MARPOL konvencijos I priedą ir susiję Tarptautinio teršimo nafta prevencijos liudijimo priedo B formos pakeitimai)

I priedo pakeitimai, įsigalioję 2008 m. gruodžio 1 d. Rezoliucija MEPC.164(56)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (priėmimo įrenginiai ne specialiosiose teritorijose ir nuotekų išleidimas)

I priedo pakeitimai, įsigalioję 2007 m. rugpjūčio 1 d. Rezoliucija MEPC.141(54)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (1 taisyklės pakeitimai, 12A taisyklės papildymas, susiję Tarptautinio teršimo nafta prevencijos liudijimo pakeitimai ir persvarstyto MARPOL konvencijos I priedo 21 taisyklės pakeitimai)

2007 m. sausio 1 d. MARPOL konvencijos I priedo tekstas. Rezoliucija MEPC.117(52)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (persvarstytas MARPOL konvencijos I priedas)

(c) **II priedas. Taršos skystomis kenksmingomis medžiagomis, kurios gabenamos nesupakuotos, prevencijos taisyklės;**

MARPOL konvencijos II priedo pakeitimai, įsigalioję 2017 m. rugsėjo 1 d. Rezoliucija MEPC.270(69)

1973 m. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos su pakeitimais, padarytais su ja susijusiu 1978 m. protokolu, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos II priedo pakeitimai – peržiūrėtos GESAMP pavojaus vertinimo procedūros pakeitimai)

II priedo pakeitimai, įsigalioję 2017 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.265(68)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos I, II, IV ir V priedų pakeitimai, siekiant, kad su aplinka susijusių Laivybos poliariniuose vandenyse kodekso nuostatų taikymas būtų privalomas)

II priedo pakeitimai, įsigalioję 2016 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.246(66)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos I, II, III, IV ir V priedų pakeitimai, siekiant, kad III kodekso taikymas būtų privalomas)

II priedo pakeitimai, įsigalioję 2015 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.238(65)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos I ir II priedų pakeitimai, siekiant, kad Pripažintų organizacijų kodekso taikymas būtų privalomas)

II priedo pakeitimai, įsigalioję 2013 m. rugpjūčio 1 d. Rezoliucija MEPC.216(63)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (regioniniai susitarimai dėl uosto priėmimo įrenginių pagal MARPOL konvencijos I, II, IV ir V priedus)

2007 m. sausio 1 d. MARPOL konvencijos II priedo tekstas. Rezoliucija MEPC.118(52) (su pakeitimais)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (persvarstytas MARPOL konvencijos II priedas)

Tarptautinis nesupakuotų cheminių medžiagų kodeksas, įsigaliojęs pagal II priedo 11 taisyklę – tanklaiviai, pagaminti 1986 m. liepos 1 d. arba vėliau. Rezoliucija MEPC.119(52)

Tarptautinio laivų, skirtų gabenti nesupakuotas pavojingas chemines medžiagas, statybos ir įrangos kodekso (IBC kodeksas) pakeitimai

Rezoliucija MEPC.225(64). 17, 18 ir 19 skyrių pakeitimai, įsigalioję 2014 m. birželio 1 d.

BLG.1/Circ.19. Produktai, kurie buvo suklasifikuoti arba iš naujo suklasifikuoti po to, kai 2004 m. buvo patvirtintas iš dalies pakeistas IBC kodeksas

BLG.1 Circ.19/Corr.1. Produktai, kurie buvo suklasifikuoti arba iš naujo suklasifikuoti po to, kai 2004 m. buvo patvirtintas iš dalies pakeistas IBC kodeksas

Nesupakuotų cheminių medžiagų kodeksas, įsigaliojęs pagal II priedo 11 taisyklę – tanklaiviai, pagaminti iki 1986 m. liepos 1 d. Rezoliucija MEPC.144(54)

Laivų, skirtų gabenti nesupakuotas pavojingas chemines medžiagas, statybos ir įrangos kodekso (BCH kodeksas) pakeitimai

(d) **III priedas. Taršos pavojingomis medžiagomis, kurios gabenamos jūra supakuotos, prevencijos taisyklės;**

MARPOL konvencijos III priedo pakeitimas (priedėlio dėl supakuotų kenksmingų medžiagų nustatymo kriterijų pakeitimas), įsigaliojęs 2016 m. kovo 1 d. Rezoliucija MEPC.257(67)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimas

III priedo pakeitimai, įsigalioję 2016 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.246(66)

2014 m. sausio 1 d. MARPOL konvencijos III priedo tekstas. Rezoliucija MEPC.193(61)

2010 m. sausio 1 d. MARPOL konvencijos III priedo tekstas. Rezoliucija MEPC.156(55)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos I, II, III, IV ir V priedų pakeitimai, siekiant, kad III kodekso taikymas būtų privalomas)

(e) **IV priedas. Taršos nuotekomis iš laivų prevencijos taisyklės;**

IV priedo pakeitimai, įsigalioję 2017 m. rugsėjo 1 d. Rezoliucija MEPC.274(69)

1973 m. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos su pakeitimais, padarytais su ja susijusiu 1978 m. protokolu, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos IV priedo pakeitimai – specialioji Baltijos jūros teritorija ir Tarptautinio teršimo nafta prevencijos liudijimo forma)

IV priedo pakeitimai, įsigalioję 2017 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.265(68)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos I, II, IV ir V priedų pakeitimai, siekiant, kad su aplinka susijusių Laivybos poliariniuose vandenyse kodekso nuostatų taikymas būtų privalomas)

IV priedo pakeitimai, įsigalioję 2016 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.246(66)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos I, II, III, IV ir V priedų pakeitimai, siekiant, kad III kodekso taikymas būtų privalomas)

IV priedo pakeitimai, įsigalioję 2013 m. rugpjūčio 1 d. Rezoliucija MEPC.216(63)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (regioniniai susitarimai dėl uosto priėmimo įrenginių pagal MARPOL konvencijos I, II, IV ir V priedus)

IV priedo pakeitimai, įsigalioję 2013 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.200(62)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (nuostatos dėl specialiosios zonos ir Baltijos jūros priskyrimas specialiosioms teritorijoms pagal MARPOL konvencijos IV priedą)

MEPC 62/24/Corr.1 apima keletą Rezoliucijos MEPC.200(62) pataisų

IV priedo pakeitimai, įsigalioję 2008 m. gruodžio 1 d. Rezoliucija MEPC.164(56)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (priėmimo įrenginiai ne specialiosiose teritorijose ir nuotekų išleidimas)

IV priedo pakeitimai, įsigalioję 2007 m. rugpjūčio 1 d. Rezoliucija MEPC.143(54)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos IV priedo 13 taisyklės įtraukimas)

2005 m. rugpjūčio 1 d. MARPOL konvencijos IV priedo tekstas. Rezoliucija MEPC.115(51)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (persvarstytas MARPOL konvencijos IV priedas)

(f) **V priedas. Taršos šiukšlėmis iš laivų prevencijos taisyklės;**

1988 m. gruodžio 31 d. MARPOL konvencijos V priedo tekstas

V priedo pakeitimai, įsigalioję 2018 m. kovo 1 d. Rezoliucija MEPC.277(70)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos , priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos V priedo pakeitimai – jūros aplinkai kenksmingos medžiagos ir šiukšlių registravimo knygos forma)

V priedo pakeitimai, įsigalioję 2017 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.265(68)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos I, II, IV ir V priedų pakeitimai, siekiant, kad su aplinka susijusių Laivybos poliariniuose vandenyse kodekso nuostatų taikymas būtų privalomas)

V priedo pakeitimai, įsigalioję 2016 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.246(66)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos I, II, III, IV ir V priedų pakeitimai, siekiant, kad III kodekso taikymas būtų privalomas)

V priedo pakeitimai, įsigalioję 2013 m. rugpjūčio 1 d. Rezoliucija MEPC.216(63)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (regioniniai susitarimai dėl uosto priėmimo įrenginių pagal MARPOL konvencijos I, II, IV ir V priedus)

V priedo pakeitimai, įsigalioję 2013 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.201(62)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (persvarstytas MARPOL konvencijos V priedas)

MEPC 62/24/Corr.1 apima keletą Rezoliucijos MEPC.200(62) pataisų

MARPOL konvencijos V priedo pakeitimai, įsigalioję 2005 m. rugpjūčio 1 d. Rezoliucija MEPC.116(51)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai ((persvarstytas MARPOL konvencijos V priedo priedėlis)

MARPOL konvencijos V priedo pakeitimai, įsigalioję 2002 m. kovo 1 d. Rezoliucija MEPC.89(45)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos V priedo pakeitimai)

MARPOL konvencijos V priedo pakeitimai, įsigalioję 1997 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.65(37)

1978 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos , priedo pakeitimai (2 taisyklės pakeitimai ir nauja V priedo 9 taisyklė)

(g) **VI priedas. Laivų sukeliamos oro taršos prevencijos taisyklės**

VI priedo pakeitimai, įsigalioję 2019 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.286(71)

1997 m. protokolo priedo pakeitimai, siekiant iš dalies pakeisti 1973 m. Tarptautinę konvenciją dėl teršimo iš laivų prevencijos su pakeitimais, padarytais su ja susijusiu 1978 m. protokolu (siekiant paskelbti Baltijos ir Šiaurės jūras NOx išmetimo kontrolės rajonais ir iš dalies pakeisti bunkerio atsargų papildymo važtaraštį)

VI priedo pakeitimai, įsigalioję 2018 m. kovo 1 d. Rezoliucija MEPC.278(70)

1997 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos VI priedo pakeitimai – duomenų apie laivų degalų suvartojimą rinkimo sistemos)

VI priedo pakeitimai, įsigalioję 2017 m. rugsėjo 1 d. Rezoliucija MEPC.271(69)

1973 m. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos su pakeitimais, padarytais su ja susijusiu 1978 m. protokolu, priedo pakeitimai (MARPOL konvencijos VI priedo 13 taisyklės pakeitimai – registravimo reikalavimai, susiję su atitiktimi III lygio NOx išmetimo kontrolės rajonuose vykdomai veiklai)

MARPOL konvencijos VI priedo pakeitimai, įsigalioję 2016 m. kovo 1 d. Rezoliucija MEPC.258(67)

1997 m. protokolo priedo pakeitimai, siekiant iš dalies pakeisti 1973 m. Tarptautinę konvenciją dėl teršimo iš laivų prevencijos su pakeitimais, padarytais su ja susijusiu 1978 m. protokolu (2 ir 13 taisyklių pakeitimai ir Tarptautinio teršimo nafta prevencijos liudijimo forma)

VI priedo pakeitimai, įsigalioję 2016 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.247(66)

1997 m. protokolo priedo pakeitimai, siekiant iš dalies pakeisti 1973 m. Tarptautinę konvenciją dėl teršimo iš laivų prevencijos su pakeitimais, padarytais su ja susijusiu 1978 m. protokolu (siekiant, kad III kodekso taikymas būtų privalomas)

VI priedo pakeitimai, įsigalioję 2015 m. kovo 1 d. Rezoliucija MEPC.251(66)

1997 m. protokolo priedo pakeitimai, siekiant iš dalies pakeisti 1973 m. Tarptautinę konvenciją dėl teršimo iš laivų prevencijos su pakeitimais, padarytais su ja susijusiu 1978 m. protokolu (2, 13, 19, 20 taisyklių pakeitimai ir Tarptautinio teršimo nafta prevencijos liudijimo priedas pagal MARPOL konvencijos VI priedą ir dviejų rūšių degalų vienalaikio naudojimo variklių sertifikavimas pagal 2008 m. NOx techninį kodeksą)

VI priedo pakeitimai, įsigalioję 2013 m. rugpjūčio 1 d. Rezoliucija MEPC.217(63)

1997 m. protokolo priedo pakeitimai, siekiant iš dalies pakeisti 1973 m. Tarptautinę konvenciją dėl teršimo iš laivų prevencijos su pakeitimais, padarytais su ja susijusiu 1978 m. protokolu (regioniniai susitarimai dėl uosto priėmimo įrenginių pagal MARPOL konvencijos VI priedą ir jūroje naudojamų dyzelinių variklių, turinčių selektyviosios katalizinės redukcijos sistemas, sertifikavimas pagal 2008 m. NOx techninį kodeksą)

VI priedo pakeitimai, įsigalioję 2013 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.203(62)

1997 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, priedo pakeitimai (laivų energijos vartojimo efektyvumo taisyklių įtraukimas)

MEPC 62/24/Corr.1 apima keletą Rezoliucijos MEPC.203(62) pataisų

VI priedo pakeitimai, įsigalioję 2013 m. sausio 1 d. Rezoliucija MEPC.202(62)

1997 m. protokolo, susijusio su 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos , priedo pakeitimai (Karibų jūros paskelbimas išmetamųjų teršalų kontrolės rajonu)

MEPC 62/24/Corr.1 apima keletą Rezoliucijos MEPC.202(62) pataisų

VI priedo pakeitimai, įsigalioję 2012 m. vasario 1 d. Rezoliucija MEPC.194(61)

1997 m. protokolo priedo pakeitimai, siekiant iš dalies pakeisti 1973 m. Tarptautinę konvenciją dėl teršimo iš laivų prevencijos su pakeitimais, padarytais su ja susijusiu 1978 m. protokolu (persvarstyta Tarptautinio teršimo nafta prevencijos liudijimo priedo forma)

VI priedo pakeitimai, įsigalioję 2011 m. rugpjūčio 1 d. Rezoliucija MEPC.190(60)

1997 m. protokolo priedo pakeitimai, siekiant iš dalies pakeisti 1973 m. Tarptautinę konvenciją dėl teršimo iš laivų prevencijos su pakeitimais, padarytais su ja susijusiu 1978 m. protokolu (Šiaurės Amerikos išmetamųjų teršalų kontrolės rajonas)

2010 m. liepos 1 d. MARPOL konvencijos VI priedo tekstas. Rezoliucija MEPC.176(58)

1997 m. protokolo priedo pakeitimai, siekiant iš dalies pakeisti 1973 m. Tarptautinę konvenciją dėl teršimo iš laivų prevencijos su pakeitimais, padarytais su ja susijusiu 1978 m. protokolu (persvarstytas MARPOL konvencijos VI priedas)